

Conclusions

Dinamització del procés participatiu per a potenciar la vinculació dels equipaments cívics al seu entorn

Document de conclusions de les sessions territorials

Octubre i novembre de 2017

Índex

1. Presentació.....	3
2. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?	4
3. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?	12
4. Quines accions es poden promoure per crear comunitat i arrelament entorn al casal amb les persones usuàries i entitats de la població?	14
5. Entitats i serveis participants	21

1. Presentació

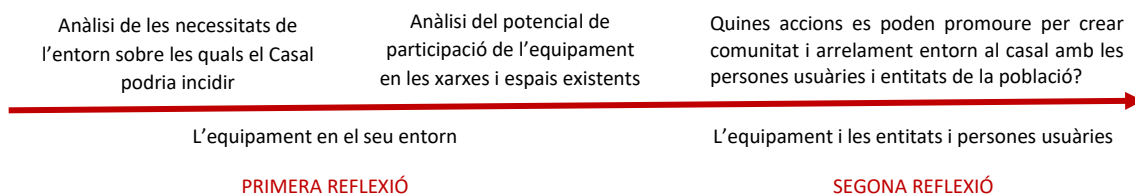
Des del *Departament de Treball, Afers Socials i Famílies*, a través de la *Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària*, conjuntament amb la *Direcció General de Transparència, Dades Obertes i Qualitat Democràtica*, del *Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència* s'està impulsant un procés de reflexió amb relació a les potencialitats del paper dels equipaments cívics (EC) en el territori.

En aquest marc, durant els mesos d'octubre i novembre s'estan organitzat unes sessions de treball arreu de Catalunya, amb l'objectiu de reflexionar conjuntament i compartir les oportunitats en l'acció de l'equipament cívic en el seu entorn i quina ha de ser la seva implicació en el seu entorn proper, en el seu treball amb la comunitat i en el seu aspecte inclusiu. Les sessions realitzades han sigut les següents:

Data de realització	Tipus d'equipament	Nom de l'equipament
16/10	CC	Igualada- Montserrat
17/10	CGG	Terrassa - Ca N'Aurell
19/10	CGG	Tortosa
23/10	CC	La Pobla de Segur
24/10	CGG	Badalona – Nova Lloreda
26/10	CC	El Prat de Llobregat - Delta
30/10	CC	Barcelona - Magòria
7/11	CC	Olot
9/11	CC	Lleida
14/11	CC	Tarragona – Campclar

La reflexió i el debat per generar aportacions i propostes d'acord amb el següent esquema:

Esquema de reflexió

A continuació es presenten les conclusions elaborades a partir dels resultats de cada sessió territorial realitzada.

2. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?

Punt d'informació de serveis i recursos

L'equipament pot ser un punt privilegiat d'informació i coneixement dels recursos del territori per a la ciutadania (on fer tràmits, obtenir informació, etc.), perquè les persones que allà treballen són receptores de situacions de vida de les persones usuàries. Cal tenir en compte que el Casal genera un marc de confiança a través de la participació en les activitats i l'ús del Casal cívic amb els i les responsables i el professorat.

Punt de trobada intergeneracional

Com a estratègia per posar en contacte a persones de diferents edats - infants, joves, adults i gent gran-, es coincideix en la idoneïtat de promoure activitats intergeneracionals, oferint punts de plurinterès per atraure a tothom, tenint en compte alhora les necessitats específiques de cada col·lectiu.

Sorgeixen diferents propostes:

- Promoure l'explicació de contes per part de les persones grans als més joves.
- Organitzar activitats d'interès sobre la lectura a través de persones voluntàries.
- Activitats formatives per adults d'intercanvi de coneixements: com ara idiomes, música, cosir, planxar, fer un nus de corbata, etc. a canvi de fer anar els mòbils, etc. Aquest tipus d'acció, a més dels aprenentatges, aporta la potenciació dels espais de relació entre diferents segments de població.

Impuls a les relacions interculturals

Els equipaments cívics poden promoure reunions i espais de trobada entre persones de diferents cultures que resideixen en els territoris, de manera que es potenciïn les relacions interculturals entre persones de diferents orígens.

En aquest sentit, s'identifica la cultura popular i tradicional com una eina de connexió i vinculació, en la qual el casal pot exercir un paper actiu de relació entre cultures, organitzant trobades mensuals per conèixer-se, o a través d'intercanvis gastronòmics,

etc. o de costums. A més, en el territori hi ha entitats que poden facilitar aquest intercanvi.

Mantenir l'especificitat per la gent gran en algunes activitats

Davant el nou escenari dels Casal cívics oberts a tothom, és important tenir present que les persones grans que utilitzen els Casals cívics tenen la necessitat de seguir disposant d'aquest espai, amb el qual es senten identificades, on poden fer-hi activitats i trobar-se i relacionar-se amb altres persones. Per aquest motiu, tot i ampliar l'oferta d'activitats per a tots els col·lectius caldria que mantinguessin els serveis i activitats específiques per a gent gran.

Cal continuar oferint activitats lúdiques per a la gent gran als equipaments, com per exemple, ball, concerts o activitats de festa, oberts a tothom.

Activitats d'intercanvi de coneixements i habilitats

Les persones usuàries dels equipaments cívics tenen coneixements que ofereixen un gran potencial per compartir amb altres persones. Aquestes activitats, a més de generar vincles, són una eina d'aprenentatge, afavorint l'aprofitament dels coneixements d'uns i altres o com espai de formació per a joves i aturats, aprofitant el coneixement de la gent gran.

Per exemple:

- Activitat *Mostra les teves potencialitats*, en què una persona pugui oferir a la comunitat allò que sap fer, tant a joves i adults com a gent gran.
- Banc del temps en el qual les persones puguin oferir el seus coneixements i habilitats personals (arranjament de roba, cuina, gestió de documents, pintura, art, etc.), i establir intercanvis amb altres, impulsar sobretot aquest intercanvi per compartir entre persones amb diferents edats.

Potenciar el coneixement entre entitats

Algunes entitats no tenen contacte i no són coneixedores de l'activitat que realitzen les unes i les altres. Per tant, el Casal podria ser promotor de trobades d'entitats, per afavorir

el coneixement mutu entre elles, que posteriorment podria transformar-se en col·laboracions entre elles.

Potenciar el contacte entre entitats i persones

L'equipament pot ajudar a posar en relació les entitats amb les persones que no participen habitualment de les activitats que s'organitzen, donant a conèixer les seves activitats i objectius.

Cessió d'espais

La cessió d'espais a entitats és un dels elements que s'ha de continuar oferint des dels equipaments cívics. Tot i això, s'apunten tres idees:

- Reforçar el coneixement dels Casals en la seva funció de cedir espais per realitzar activitats a les entitats. És un recurs a disposició de la comunitat que s'ha de donar a conèixer.
- Maximitzar la utilització dels equipaments, evitant que estiguin buits i sense activitats durant algunes hores del dia.
- Tenir disponibilitat d'espais de lliure ús (no ocupat per activitat fixa), que permeti improvisar o fer una cessió a una entitat per a una acció puntual.

A més, algunes persones valoren que estaria bé disposar d'un equipament comú per poder utilitzar (per exemple, un ordinador, una impressora, un telèfon, etc.) i tenir alguns espais de guixeres o magatzem per poder guardar el material necessari per les activitats o documentació de l'entitat, per evitar haver-la de portar a cada reunió.

Acompanyament a la ciutadania en la creació d'activitats

En ocasions, la ciutadania i les entitats tenen idees que costa materialitzar-les en accions o activitats. En aquest marc, es valora el paper clau del Casal cívic realitzant una funció d'acompanyament en l'embrió de projectes tant de les entitats com d'aquells grups de persones que no estan constituïdes com a tals.

Realització d'activitats

El Casal cívic ha de ser eix vertebrador d'activitats de caire cívic, social, cultural i lúdic... un espai de referència on fer activitats per la població del territori, a més d'oferir espais a les entitats per realitzar les seves activitats i/o disposar d'espai com a seu social.

En aquest sentit, es valora que cal analitzar aquelles que funcionen i donar-les continuïtat, i altres que es podrien reforçar:

- Activitats dirigides a tota la família, per gaudir conjuntament infants, pares, mares, avis i/o àvies.
- Activitats adreçades als infants. Al llarg de l'any, hi ha dies o períodes de vacances al llarg de l'any en què els infants no tenen escola però els pares i mares sí que treballen, situació que provoca que els pares tinguin problemes per poder cuidar els seus infants. Per aquest motiu, l'equipament cívic podria oferir activitats lúdiques dirigides a aquests infants, principalment en format d'activitat conjuntes per adults (avis/es o pares) i infants.
- En alguns territoris, també s'apunta la necessitat d'afavorir l'organització d'activitats adreçades a infants en horari extraescolar per oferir un suport des d'una vessant socioeducativa.

Necessitats relacionades amb els i les adolescents i joves

El col·lectiu jove, especialment la franja d'adolescència és identificat com un col·lectiu amb necessitats d'activitats, espais i acompanyament:

- En primer terme es proposa crear espais adreçats a ells de caire més informal, un espai de trobada per a joves amb activitats i/o equipat amb una biblioteca, tallers, espai wifi, ping-pong, etc.
- En segon terme, l'equipament cívic podria tenir un paper important en el treball de suport i acompanyament a la gent jove del territori, especialment aquella que per motius d'abandonament dels estudis ara es troba sense feina i desorientada. Es podria promoure un espai d'informació per assessorar als joves en el seu itinerari professional i vital, oferir cursos i tallers formatius (per exemple, monitor de lleure) o vincular-los amb altres recursos i serveis del territori.
- En aquesta línia de l'orientació laboral, es podrien potenciar les pràctiques en la dinamització de grups i col·lectius. El Casal podria ser un espai de realització de pràctiques de dinamitzadors/es, per exemple, tutoritzats pels professionals dels equipaments cívics.

Treball preventiu per treballar la inclusió i cohesió social

Els equipaments cívics podrien tenir un paper important pel que fa al treball preventiu social amb relació a les necessitats de persones en situació de vulnerabilitat, de qualsevol edat i origen. En aquest sentit, preocupa que sovint siguin les persones més vulnerables aquelles que queden excloses del gaudi de les activitats.

Es ressalten tres situacions especialment:

- Per una banda, la necessitat d'incidir en situació de soledat i aïllament, en persones que no disposen de xarxes de suport i algunes de les quals no volen deixar-se ajudar. En aquesta línia, es proposa que els Casals Cívics podrien organitzar tallers per donar eines per ajudar a tractar a aquestes persones.
- Per una altra banda, la necessitat d'estudiar com permetre a la població del territori accedir a activitats i experiències, evitant que en cap cas el preu sigui un impediment per accedir-hi.
- Per últim, és necessari facilitar l'obertura en el conjunt d'activitats que s'ofereixen des dels Casals a col·lectius amb necessitats especials.

Activitats relacionades amb la salut i el benestar de la persona

Pel que fa al tipus d'activitats, els Casals cívics podrien tenir un paper a l'hora de donar resposta a les necessitats de salut de la població del territori. Es citen especialment aquelles relacionades amb la salut emocional, el creixement persona, la formació en salut vinculada als oficis - per exemple, primeres auxiliis en la cura de persones -, temes de salut sexual, hàbits saludables, etc.

Exemples de noves activitats o tallers

S'apunten algunes activitats, que tot i no ser innovadores, alguns dels equipaments no les realitzen i poden ser una novetat en la seva programació:

- Esport per a dones, per a que se sentin còmodes desenvolupant l'activitat i es planifiquin en funció de les seves necessitats i gustos.
- Formació en el lleure.
- Llenguatges de signes, per afavorir la inclusió del col·lectiu de persones sordes.
- Habilitats parentals.
- Taller sobre com tindre cura dels peus.

- Taller d'aprofitament d'aliments.
- Formació en idiomes és un tema en què poden estar interessats diferents col·lectius.
- Tallers de costura i de cuina.

Per últim, s'apunta organitzar cinema, es proposa organitzar una tarda de cinema al Casal cívic, amb pel·lícules que permetin assistir a tota la família. A més de ser una activitat atractiva, seria un punt de trobada entre el veïnat, d'aquesta manera es promocionaria el Casal al barri i la ciutat i, al mateix temps, motivaria a la gent a fer una activitat en família.

Continuïtat de les activitats

Aquest canvi trimestral del programa permet revisar i canviar d'activitats cada tres mesos d'acord amb les necessitats i/o oportunitat detectades. Però, també pot generar una manca de continuïtat de les activitats, de manera que si comences a aprendre una cosa, en ocasions, no pots continuar-ho. S'aposta per donar continuïtat a les activitats iniciades, però cuidant que noves entitats/persones es puguin incorporar tant a l'organització d'activitats com participar d'elles.

Sala d'estar de caràcter informal

Es valora la conveniència de disposar d'un espai que exerceixi de lloc de trobada obert, on hi hagin els diaris/llibres, es pugui anar a xerrar o interactuar amb altres persones de manera informal, sense activitat pel mig. Es tractaria d'una sala de caràcter informal, en la qual les persones usuàries (joves, adults, famílies, gent gran...) puguin passar una estona xerrant, llegint, jugant a jocs de taula, etc.

Aquest espai permetria que la interconnexió entre grups de persones i individus que venen a activitats o altres persones que no venen a realitzar activitats concretes, permetria allargar el temps d'estada després de fer activitats dirigides, etc. S'especifica que la idoneïtat de que alguna persona vetlli per aquest espai i el seu bon funcionament.

Reforç de l'obertura al barri (entorn més pròxim)

Aquesta obertura al barri es planteja en dos sentits: un fa referència a l'edifici, obrint el centre *físicament*, millorant o canviant els accessos per atraure la vinculació, l'ús i la participació per part de la gent del barri. I un altre a reforçar la participació de tots els

col·lectius en el funcionament del Casal, escoltant les seves necessitats, acompanyant en la materialització de les seves idees, etc.

És necessari treballar a fons que els Casals estiguin oberts a tothom.

Menjador/bar

En aquest sentit, també s'identifica la necessitat de millorar el servei de menjador, en aquells que el tenen, com espai d'acollida i socialització. Aquesta millora podria atraure a més persones a l'equipament, dotant-lo d'un altre dinamisme i convertint-lo en un punt de trobada. En aquells que no en tenen, es proposa disposar, al menys, de màquines de *vending*.

Reducció i acompanyament en els tràmits burocràtics

Algunes persones participants posen de relleu les dificultats que suposa la burocràcia per la utilització de l'equipament, bé sigui per fer una activitat o realitzar una reunió. Per tant, es demana la reducció d'aquells tràmits burocràtics i l'acompanyament per fer la demanda per part dels tècnics o responsables dels Casals cívics.

També es proposa agilitzar la relació entre el Casal cívic al territori i l'oficina central del Departament ubicada a Barcelona perquè la burocràcia alenteix alguns temes. Això porta a proposar major flexibilitat a l'hora d'introduir millores adaptades a la realitat del territori.

Per últim, amb la finalitat de donar resposta a les necessitats d'alguns grups no formalitzats com entitats, també es proposa poder obrir el Casal a les reunions o trobades de grups que no són entitats formals, sempre que estiguin organitzant una activitat pública en la ciutat que tingui un impacte positiu en la població. Per exemple, una *bicicletada* popular.

Necessitats instrumentals

- Continuar actuant per l'eliminació total de les barreres arquitectòniques, per garantir l'accés de persones amb mobilitat reduïda.
- Millorar el manteniment de les instal·lacions dels equipaments cívics:
  - Actualitzar els equipaments informàtics.
  - Instal·lar fibra òptica i wifi.
  - Adequar espais escènics.

- Garantir que els espais estiguin ben condicionats per poder realitzar activitats durant tot l'any.
- Disposar de materials per fer les activitats
- Ampliar l'horari d'obertura:
  - Plantejar una ampliació de l'horari al cap de setmana, per dues raons fonamentalment: perquè és quan els barris disposen de menys oferta tant d'espais com d'activitats; perquè algunes entitats es quan poden desenvolupar la seva activitat .
  - Introduir certa flexibilitat horària que permeti ampliar l'horari durant el dia seria interessant i útil per ampliar la utilització de l'equipament per part d'altres col·lectius que iniciïn el seu temps lliure a partir de les 20 o 21 hores (pares i mares, per exemple).
  - En alguns casos, l'obertura durant els matins permetria un millor aprofitament de l'equipament.

3. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?

Coordinació entre administracions

Impulsar la coordinació entre centres cívics municipals i Casals cívics de la Generalitat de Catalunya, promovent el treball en xarxa entre ells, no únicament a partir de la coordinació d'activitats, sinó també en la detecció de necessitats, la recerca de respostes i activitats i l'aprofitament de recursos:

- Establir un co-lideratge, projectes conjunts coordinats, que eviti la duplicitat i sumi recursos.
- Participar activament en l'elaboració dels plans transversals impulsats per l'ajuntament, com un recurs i servei més ubicat en el municipi.
- Per fer activitats que ara no són possibles, però conjuntament sí.

Coordinació amb altres equipaments i recursos del territori

En primer terme, es fa una reflexió entorn la necessitat d'oblidar els protagonismes per part de tots els recursos, i donar la prioritat a treballar en xarxa, amb una bona coordinació i aprofitament dels recursos amb què disposem.

En segon terme, es valora necessària la generació d'espais de coordinació dels equipaments cívics amb altres serveis i equipaments de la mateixa institució, així com espais amb altres institucions (entitats, recursos municipals, etc.), per detectar necessitats del territori, donar-hi resposta des del treball en xarxa sense duplicar recursos i aprofitar els existents. En aquest sentit, primerament caldria identificar els agents de l'entorn proper al Casal amb qui caldria fer xarxa (escoles, instituts, CAP, biblioteca, etc.) per posteriorment generar espais de trobada i enfortir els vincles.

Participació en els espais de treball ja existents al territori

Es coincideix en valorar que el Casal cívics hauria de participar en les dinàmiques comunitàries o/i espais de coordinació entre recursos, serveis i entitats dels territoris en el que s'ubiquen. És important identificar els espais de treball que existeixen, i valorar la idoneïtat de la participació del Casal en ells.

Relació amb les entitats

Tot i que ja existeixen les relacions entre els Casals cívics i les entitats, es valora que sempre es pot generar més fluïdesa per conèixer què fa cadascú i així poder pensar coses conjuntament.

Connexió amb les escoles

Molts dels territoris coincideixen en destacar un gran potencial en l'apropament i vinculació dels equipaments cívics amb el centres escolars, ja que són font d'activitats intergeneracionals i d'intercanvi d'activitats.

Vinculació amb els recursos del sistema sanitari

En aquest moment en què els professionals de la salut han inclòs la prescripció social en el tractament, es valora clau establir una comunicació i coordinació entre els serveis de salut del territori i el Casal cívic, per tal de garantir el coneixement de l'oferta d'activitats i poder coordinar-se en la detecció de necessitats.

Lideratge del Casal cívic en el treball conjunt

El Casal podria fer de motor de la xarxa social de recursos, serveis i/o entitats. Per exemple:

- Connectant i vinculant les persones i entitats entre elles, ajudant a crear micro-xarxes (entre veïnat, pares i mares d'escoles, etc.).
- Generant espais on compartir entre els equipaments, els recursos, els serveis i les entitats del territori.
- Coordinant el treball en xarxa entre els recursos i/o les entitats.

Vehicular accions de servei comunitari

Per reforçar el paper actiu del Casal en la comunitat, aquest podria establir relacions amb els programes Aprenentatge Servei i programes de voluntariat o Banc del temps del territori.

4. Quines accions es poden promoure per crear comunitat i arrelament entorn al casal amb les persones usuàries i entitats de la població?

Enfortiment de l'arrelament

Es valora que en els equipaments cívics hi ha persones que són consumidores d'activitats però que no generen o tenen cap vincle més enllà. En aquest escenari, sorgeixen diferents reptes:

- Com canviar això, com generem vincles?
- Quines estratègies es poden implementar per a què les persones usuàries puguin involucrar-se en l'elaboració de la programació d'activitats?
- Com construir projectes o activitats que responguin a nivell grupal i no tant a títol individual? Com passem i fem el pas de consumidor a projecte col·lectiu?
- Com donem entrada a nova gent? Com afavorir la participació als Casals més enllà d'aquells que acostumen a participar (persones motivades, presidents d'entitats, ...)?

Oferir accions col·lectives

- Buscar accions que vagin més enllà de la realització d'accions per a ús individual, i centrar-se en la recerca d'allò col·lectiu. Es tractaria de pensar activitats que impliquessin alguna acció col·lectiva per connectar a la gent en tant que equipament, grup o comunitat, a més del gaudi individual.
- Deixar espais buits al Casal per deixar que passin coses espontànies i no planificades. Es comenta que si tot l'espai està ocupat sempre per activitats ja planificades, no es permet que passin altres coses que poden generar connexió amb l'equipament, que poden apropar a altra gent al Casal (una reunió amb els socis d'una entitat, per exemple), etc.

Millorar la difusió, informació i comunicació

Aquesta millora pot venir en dues direccions:

- Comunicar la funció dels Casals cívics i les oportunitats que ofereix al territori.
- Difondre millor les activitats que es realitzen. Amb aquest objectiu es proposa:
  - o Fer una estratègia/campanya comunicativa explicant què és i què s'hi pot fer en un Casal Cívic.
  - o Afavorir el coneixement i intercanvi d'activitats mitjançant l'elaboració de *Menús d'activitats*, que recullin l'oferta d'activitats de l'escola, Casal cívic, etc. Per exemple, que la Coral del Casal cívic vagi a cantar als infants de l'escola.
  - o Enfortir els canals de comunicació des de l'equipament cívic, en especial les xarxes socials per donar visibilitat dels Casals cívics i projectar la seva activitat i potencialitat. Es podria gestionar un llistat de difusió de WhatsApp per donar a conèixer les activitats del Casal i de les entitats vinculades al Casal i la comunitat, facilitar el poder etiquetar als equipaments cívics en les xarxes socials
  - o Realitzar una *newsletter* del Casal que, mensualment, informi de les activitats programades i doni a conèixer els serveis de l'equipament i la tasca de les entitats que hi estan vinculades.
  - o Utilitzar els diversos mitjans de comunicació a l'abast del territori (Tv local).
  - o Difondre el programa d'activitats fora del Casal cívic, en espais com: biblioteques, forns de pa, etc.
  - o Implicar a l'Ajuntament i el Consell comarcal per promocionar el Casal cívic. Malgrat es tractin de diferents administracions, cal buscar la complicitat i implicació per promocionar els recursos existents al territori i el potencial i activitat que tenen, perquè al final tot repercuteix en el benestar de la població.

També s'assenyala que el Casal cívic podria centralitzar la informació de les entitats i fer difusió de les mateixes per ajudar a fer una major difusió de les activitats, i així promocionar que més persones hi assistissin.

Organitzar canals de participació i consulta per identificar necessitats i interessos

Es coincideix en què preguntar a la gent i escoltar per saber què volen, permetia organitzar activitats més adequades als seus gustos i desitjos i vincular-los al propi

equipament. Per tant caldria buscar canals per detectar i compartir necessitats i interessos. Es proposen diferents alternatives:

- Realitzar enquestes abans de fer la programació anual per tenir en compte l'opinió de la gent en quant a les seves necessitats i interessos.
- Generar espais d'intercanvi d'idees per pensar com podem millorar la convivència i el coneixement mutu.
- Posar una bústia de suggeriments per recollir les iniciatives que puguin sorgir, si és anònima es pot manifestar millor les inquietuds.
- Crear espais de planificació, programació i avaluació participativa amb entitats i grups que utilitzen l'equipament.

Sortir al carrer

Es valora que una manera d'arrelar a les persones usuàries i atraure a nova gent, és crear espais més enllà de l'activitat dirigida realitzada dintre de l'equipament. Si volem que sigui més que un edifici contenidor d'activitats, no únicament hem de cultivar l'arrelament dintre del mateix, sinó també sortir al carrer a donar-se a conèixer, apropar l'activitat a aquells que actualment no hi participen, etc.

Per tant, es proposa que l'activitat de l'equipament cívic surti a l'aire lliure en l'entorn, amb activitats obertes a tothom, anant a buscar a la gent on està, a les places a l'espai públic, generant un escenari d'apropament de les persones que actualment no l'utilitzen.

Anar a altres llocs a realitzar la seva activitat

També es proposa anar a fer accions a altres centres i espai del territori, com un instrument també per fer xarxa ja que es enriquiria i facilita donar-se a conèixer. D'aquesta manera es reforçaria el coneixement del Casal i quin tipus d'activitat es realitzen, i permetria establir ponts de col·laboració o intercanvi.

Participar en esdeveniments del territori

El Casal cívic podria participar en actes de ciutat, posar-se en el mapa com a lloc de realització d'accions en les festes, generant i enfortint la seva vinculació amb altres agents del territori.

Els/les responsables dels equipaments es relacionen en altres espais de professionals

La participació dels i les responsables dels Casals cívics poden ajudar a conèixer els tècnics i tècniques d'entitats i serveis, per treballar més en xarxa amb altres recursos, serveis i entitats.

La governança de l'equipament cívic

Amb relació a la participació de les persones i entitats en el funcionament de l'equipament cívic, es proposa promoure la creació d'una taula o grup de treball de participació estable, formada per entitats i persones vinculades al Casal, per poder reflexionar i aportar idees entorn a aspectes del funcionament del centre, la tipologia d'activitats que s'hi ofereixen, la coordinació d'activitats del Casal amb les entitats les necessitats del territori, fer propostes o expressar inquietuds, etc. Aquest espai contribuiria a enfortir la identificació amb l'equipament, generar dinàmiques de col·laboració entre les entitats o enfortir la vinculació del centre amb el territori.

Aquests grups també podrien ser creats per objectius concrets (per exemple, activitats, esdeveniments, jornades), que puguin implicar a un determinat grup de persones i un cop assolit l'objectiu pel qual es va crear, no cal la seva continuïtat.

D'aquesta manera, es crearien espais de participació amb diferents intensitats, permetent l'entrada a persones diferents. A més a més, aquesta opció també pot fer disminuir la feina i càrrega d'aquestes persones implicades de manera activa en la dinàmica del centre.

En aquesta línia, algun Casal proposa corresponsabilitzar a les persones que utilitzen el Casal cívic per a que sigui un espai acollidor i amable, podent tenir capacitat d'incidir per crear aquest espai amable (posar cortines fetes per persones usuàries en activitats programades, per exemple).

Convidar als equipaments cívics

Una altra estratègia assenyala l'organització de jornades de portes obertes (Dia del Casal) de tots els equipaments cívics en les quals la gent pugui fer un tastet de les activitats que allà es realitzen.

També es podria donar a conèixer obrint la participació a les festes i celebracions que ja es realitzen al Casal cívic: Castanyada, balls, etc. En aquesta proposta, s'alerta que el problema pot ser el límit que estableix d'aforament del propi espai, que sempre és limitat.

Organitzar trobades d'entitats i/o responsables d'activitat

També es proposa fer un cop a l'any una trobada de les associacions adherides al Casal cívic (dia de germanor). Aquesta trobada també podria anar dirigida bé als i les responsables de les activitats que s'ofereixen al Casal, en tant que aquesta convivència i coneixement mutu es transmetrà i afavorirà també l'ambient general de l'equipament; bé adreçada a les entitats que hi realitzen alguna activitat perquè es coneguin.

Afavorir l'intercanvi entre casals i equipaments de la ciutat

Per generar vincles entre Casals, es proposa compartir experiències i "sortir" més enllà de les portes del propi equipament. En aquest sentit, es parla d'organitzar visites a exposicions de pintura entre Casals o fer intercanvis musicals (corals, concerts de guitarra, etc.).

Fomentar les xarxes de suport mutu entre persones

Es valora que les activitats d'intercanvi de coneixements i habilitats poden generar vincles entre les persones que tinguin una incidència en la creació de lligams amb l'equipament cívic. Aquest tipus d'activitat afavoreix la creació de relacions personals que arrelen a les persones entorn l'equipament.

Organitzar sortides

La creació d'activitats fora de l'edifici que creïn espais de relació i coneixement mutu entre les persones que hi participin també són un potencial. En aquesta línia, es proposa organitzar visites a exposicions de pintura entre casals o fer intercanvis musicals (corals, concerts de guitarra, etc.) i organitzar excursions a l'entorn, assequibles econòmicament per tothom (visites culturals, passejades, sortides a llocs més propers, etc.

Informar de temes d'interès general

Per últim, es valora que l'organització de conferències, xerrades informals, cafès tertúlies, etc. sobre temes quotidians (pensions, pobresa energètica, etc.) que siguin útils per la gent pot ser un reclam per atraure noves persones.

Vetllar per la continuïtat d'activitats i serveis al llarg de l'any

En alguns territoris es reflexiona que caldria posar especial atenció a les activitats en períodes de Nadal i vacances d'estiu, per tal de reforçar-les justament quan la programació baixa la seva intensitat i les persones poden tenir més dificultats per relacionar-se. Cal sensibilitzar sobre la importància de la socialització per evitar els processos d'aïllament de les persones.

Organitzar cinema

En alguns territoris es coincideix en identificar l'organitzar de cinema o cinefòrums com una activitat d'atracció de persones dels barris, concebuda com una activitat a gaudir per tota la família, un punt de trobada i convivència entre diferents col·lectius de l'entorn. Tot i això, cal tenir en compte aspectes com els drets d'autor de les pel·lícules, per exemple.

La gastronomia com a pol d'atracció

També s'identifica la gastronomia i la promoció d'accions interculturals a través de la cuina com a element aglutinador.

Disposar de recursos

- Disposar de suficients recursos personals (professionals que puguin dinamitzar i programar, connectar i coordinar) i econòmics (per realitzar activitat, impulsar projectes, etc.).
- Crear una figura dinamitzadora.
- Modernitzar l'espai, implicant a les entitats i professionals locals.

Per últim, esmentar que en aquells territoris amb més dispersió territorial i menys recursos, es proposa estudiar l'obertura dels equipaments a celebracions privades. Malgrat un dels actuals condicionants és no fer actes privats, hi ha qui valora que al municipi no hi ha espais per celebrar certs actes, i per tant aquesta podria ser una alternativa.

5. Entitats i serveis participants

Les entitats i serveis participants en les sessions territorials de les quals són fruit aquestes conclusions són:

Badalona

- ABS Morera Pomar - Treballadora Social Sanitària
- AIS la Pineda
- Associació de Besties i Diables
- Associació de Jubilats i Pensionistes Sant Crist-Badalona
- Associació de veïns Ronda de Llefià
- Associació Gent Gran Juan Valera
- Associació Teatral Màgic Empenta
- Departament de Participació de l'Ajuntament de Badalona
- Departament de Programes Territorials de Cultura
- IMPO/ Unitat d'Actuacions Integrals: Col·lectius i Territori
- La Salut – Llefià - Tècnica de Salut
- PDC de l'Ajuntament de Badalona
- Pla Comunitari de Pomar-Morera - Tècnica coordinadora
- President Associació Gent Gran Nova Lloreda
- Projecte d'Intervenció Comunitària Intercultural Badalona Sud

Barcelona- Magòria

- AAVV Hostafrancs
- Acció comunitària- Ajuntament de Barcelona
- Artixoc
- Associació Llar del Jubilats de Magòria
- Cotxeres de Sants - Casinet, Secretariat
- Magòria , Associació d'Amics de la dansa
- Parc sanitari Sant Joan de Déu
- Secretaria entitats Sants, Hostafrancs i La Bordeta
- TS CAP Magòria

El Prat de Llobregat - Delta

- Ajuntament del Prat - Pla d'Actuació de Sant Cosme PASC
- Fundació Secretariat Gitano-projecte ICI Sant Cosme

- Associació de Gent gran de Llobregat
- Associació de Veïns Sant Cosme i Sant Damià
- Banda de Música del Prat de Llobregat
- Comunitat Islàmica del Prat
- Grup Infantil del Prat
- Grup Infantil Sant Cosme GISC
- Associació de Veïns Nucli Antic
- Associació Criadors Raça Prat
- Associació Marea de Pensionistes
- Plataforma Afectados Hipoteca (PAH)

Igualada

- Ajuntament d'Igualada
- Àrea Bàsica de Salut - Direcció
- Associació Barri Sant Crist i Coral Terra Nostra
- Associació cultural Al Farabi
- Associació Cultural Montserratins
- Associació de gent gran d'Igualada
- Associació de Veïns Sant Crist
- Associació d'Esclerosi Múltiple Anòia
- Associació Familiars Alzheimer i Demències Anòia (AFADA)
- Associació Intercultural Nour
- Casal El Passeig
- DAE
- Dones Amb Empenta
- Equipament Juvenil la Kaserna/Dept. Joventut

La Pobla de Segur

- ABS de Sort - Treball social
- Ajuntament de la Pobla de Segur - Joventut
- ASACT (Trem) (Trem)
- Associació d'amics de la gent gran de Santa Magdalena
- Associació d'amics de la gent gran de Santa Magdalena
- Associació d'amics de la gent gran de Santa Magdalena
- Associació de gent gran Sta. Antolí Isona
- Associació de jubilats Sant Feliu de Sort
- Associació de Puntaires
- Associació de Rialp
- Associació de Tirbia
- Centre cívic Tarraquet, Trem
- Consell Comarcal del Pallars Sobirà – Serveis socials

- Consell Comarcal. Serveis socials
- Escola els Raiers

Lleida

- Agrupació Sardanista 27 d'abril
- Artpintura
- Associació Club esportiu Els sords
- Associació de Dones gitanes de Ponent
- Associació de Dones per l'esbarjo, el lleure i la salut (ADELLS)
- Caritas
- Centre obert Pare Palau
- Federació d'associacions La veu del gaf
- Fem progrés
- Fundació Verge blanca
- Lachiforo
- Oncolliga comarques de Lleida
- Servei de Rehabilitació Comunitària- Centre De Dia salut mental

Olot

- Associació d'afectats de fatiga crònica, fibromiàlgia i malalties cròniques de la Garrotxa
- Associació Gent Gran Olot
- Batega (banc del temps)
- Centre atenció primària de la Garrotxa
- Consorci Acció social de la Garrotxa
- Creu Roja (Garrotxa)
- Fundació Oncolliga
- Institut Municipal d'Educació

Tarragona

- ABS Ponent
- ASOCIACION AFAC
- Associació d'amics de la Tabacalera
- Associació de Jubilats Casa del Mar
- Associació de la Tercera Edat de Campclar

- Associació de veïns de Camp Clar
- Associació de veïns del Pilar i Eixample
- Associació socio cultural Shorouk
- Caritas Parroquial Campclar
- Club ciclista Campoclaro
- Club Deportivo Mujeres Nadia
- Federació de Veïns de Tarragona
- Fundació privada Onada
- Institut Escola Mediterrani
- Pla de Desenvolupament Comunitari Campclar

Terrassa

- Ajuntament de Terrassa
- Ajuntament de Terrassa - Equipaments Cívics
- Ajuntament de Terrassa – Serveis Socials
- Associació AV Can Jofresa
- Associació Can Boada
- Associació Casal de Gent Gran Districte II de Ca N'Anglada
- Associació Club de Jubilats i Pensionistes Sant Llorenç
- Associació de gent gran del Parc Sant Jordi
- Associació Jubilats Sant Pere Nord
- AV de La Maurina
- AV Pla del Bonaire
- Biblioteca Districte 6
- CAP Sant Llàtzer CST
- CAP Terrassa Nord. Consorci Sanitari de Terrassa
- Centre Muntanyenc Sant Llorenç
- Col·legis Salesians
- Escola Pau Vila i Dinarès, representant del Districte 2 del Pla educatiu d'entorn
- Fundació Intermedia
- Punt Òmnia
- SAR (Salvem animals recollits)

Tortosa

- AAVV Ferreries

- Ajuntament de Tortosa- Serveis Socials
- Associació de Gent Gran Ferreries
- Associació de Jubilats Sant Francesc
- Atzavara-arrels
- CGG Tortosa
- Consell Comarcal Baix Ebre
- Coordinadora educativa Blanquerna
- Coral Preludi de Caro
- Creu Roja - *Sempre Acompanyats*, Tècnica
- Grup d'Esplai Blanquerna
- IES Gandesa – Pedagoga
- Teràpies Alternatives